

VZNESENÉ PRIPOMIENKY V RÁMCI MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

„Analýza cenového vývoja základných druhov potravín 2/2023“

Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných 24 / 2

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
MH SR	K Doložke vybraných vplyvov: Žiadame predkladateľa o vypracovanie a priloženie Doložky vybraných vplyvov k predkladaným materiálom v aktuálnom formulári, ktorý je účinný od 01.10.2023 a dostupný na webovom sídle MH SR (https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty?csrt=13778903101340567873) Odôvodnenie: Doložka vybraných vplyvov je povinnou súčasťou predkladaných nelegislatívnych materiálov do medzirezortného pripomienkového konania, ktorých súčasťou je uznesenie vlády Slovenskej republiky v súlade so Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky, ak v bodoch 6. a 10. jednotnej metodiky nie je ustanovené inak.	Z	A	Doložka vybraných vplyvov bola dodatočne vypracovaná a priložená k materiálu.
	K Doložke vybraných vplyvov: Žiadame predkladateľa o opis vplyvov na podnikateľské prostredie, ktoré predkladaný materiál zakladá, do Doložky vybraných vplyvov do časti 10. Poznámky. Odôvodnenie: Materiál zakladá negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré sú potrebné opísať v Doložke vybraných vplyvov v časti 10. Poznámky. Predkladateľ uvádza opatrenia vo vlastnom materiáli, ako aj v úlohách vyplývajúcich z návrhu uznesenia vlády, pri ktorých realizácií bude potrebná súčinnosť nielen, ale aj podnikateľských subjektov, napríklad pri zbere, uchovávaní a poskytovaní dát a informácií gestorom navrhovaných opatrení.	Z	A	Opis vplyvov na podnikateľské prostredie, ktoré predkladaný materiál zakladá, bol zapracovaný do Doložky vybraných vplyvov do časti 10. Poznámky.

	K celému materiálu Odporúčame predkladateľovi vysporiadať sa s výhradami Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) k právnomu základu pre pôsobnosť SOI vykonávať cenové kontroly vo vzťahu k potravinám podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenách“). Odôvodnenie: Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) bolo v minulosti informované o kompetenčnom konflikte, ktorý sa vyskytol v aplikačnej praxi cenových orgánov v nadväznosti na znenie § 20 ods. 4 písm. a) zákona o cenách. Vzhľadom na opakované výhrady k nejasnosti právneho základu pre kompetenciu SOI v tejto oblasti, žiadame predkladateľa, aby sa s uvedeným vysporiadal formou zmeny právnej úpravy alebo vydaním stanoviska pre SOI s identifikáciou právneho základu, na ktorý sa bude SOI odvolávať pri plnení opatrenia č. 1 v predloženom materiáli. Máme za to, že vysporiadanie sa s uvedeným kompetenčným konfliktom spadá do pôsobnosti MF SR ako gestora zákona o cenách a príslušného odvolacieho orgánu v konaní o porušení cenovej disciplíny podľa § 19 ods. 2 zákona o cenách. V tejto súvislosti si dovoľujeme upozorniť MF SR aj na návrh zákona o ochrane spotrebiteľa predložený do NR SR (tlač 53), ktorý upravuje aj znenie § 2 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhované revidované znenie vychádzalo z predpokladu, že kompetencie SOI ako cenového orgánu majú byť dostatočne upravené priamo v zákone o cenách.	O	A	Pripomienka Slovenskej obchodnej inšpekcie bola akceptovaná.
	K návrhu uznesenia vlády SR V rámci navrhovanej úlohy B.5 navrhujeme z výpočtu zodpovedných subjektov vypustiť podpredsedníčku vlády a ministerku hospodárstva.	O	A	Text uznesenia bol upravený.

	Odôvodnenie: Máme za to, že činnosti, ktorými sú sledovanie vývoja cien potravín, jeho vyhodnocovanie a navrhovanie opatrení, teda nad rozsah výkonu cenovej kontroly, patria do pôsobnosti cenových orgánov MF SR a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPaRV SR“). Priamo z vlastného materiálu vyplýva, že SOI má závery kontrol poskytovať MF SR a MPaRV SR, ktorých úlohy smerujú k ďalším monitorovacím a analytickým činnostiam.			
Slovenská obchodná inšpekcia (SOI)	Z dôvodu opatrnosti si opäť vzhľadom na súčasné znenie § 20 ods. 4 písm. a) zákona o cenách dovoľujeme poukázať na potrebu zmeny legislatívneho rámca v zákone o cenách tak, aby SOI bola bez pochybností oprávnená vykonávať aj cenovú kontrolu v oblasti maloobchodného predaja potravín. Uvedenú potrebu vnímame o to výraznejšie, že v súčasnosti sa v NR SR nachádza aj vládny návrh zákon o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (parlamentná tlač 53), ktorý v Čl. VI novelizuje aj zákon č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa. Vo vzťahu k zákonu o cenách a plánovaným cenovým kontrolám v oblasti potravín je potrebné uviesť, že v zmysle uvedeného návrhu zákon č. 128/2002 Z.z. už vo svojom znení nebude obsahovať súčasné znenie § 2 písm. b), pričom nové znenie § 1 ods. 2 bude výslovne uvádzať: „Tento zákon sa nevzťahuje na kontrolu výrobkov v prvovýrobe a na kontrolu splnenia požiadaviek na produkty a dodržiavania povinností pri predaji a poskytovaní produktov, ak kontrolu, dohľad alebo dozor nad nimi vykonávajú iné orgány podľa osobitných predpisov.“	O	A	Akceptujeme potrebu zmeny legislatívneho rámca.
MPRV SR	k v návrhu uznesenia vlády SR k „Analýze cenového vývoja základných druhov potravín 2/2023“: ○ vypustiť bod B.2., nakoľko tento bod pokrýva bod B.3. ○ preformulovať bod C.1. a to tak, že „zvážiť potrebu posilnenia“ nahradíť „zabezpečiť posilnenie“	O	N	Bod B. 2. je viazaný na opatrenie č. 2., preto považujeme za potrebné ho ponechať.

	▪ podľa §20, odstavec 2, písmeno d) – MF SR určuje rozsah cenovej evidencie ▪ podľa §20, odstavec 4, písmeno a) – MPRV SR vykonáva pôsobnosť v oblasti cien potravinárskych výrobkov a dodáva podklady pre MF SR pre vydanie vykonávacieho predpisu ○ Opatrenie č. 5 ▪ preformulovanie <u>Opatrenia č. 5</u> z textácie „zvážiť potreby posilnenia“ a nahradiť textáciou „zabezpečiť posilnenie“			údaje, ktoré sú podľa iných právnych predpisov subjektami vedené v rámci výkazu ziskov a strát podľa iných právnych predpisov a ktoré je možné si vyžiadať. Nesúhlasíme s pripomienkou, že v prípade, že zachovania Opatrenia č. 2 vynechať „MPRV SR“ a nahradiť „MF SR“, nakoľko cenovým orgánom podľa zákona o cenách je pre oblasť cien potravinárskych výrobkov je MPRV SR. Nesúhlasíme s pripomienkou preformulovania Opatrenia č. 5 z textácie „zvážiť potreby posilnenia“ a nahradiť textáciou „zabezpečiť posilnenie“ z dôvodu, že pred navýšením rozpočtových prostriedkov je potrebné vykonať relevantné analýzy.
	k „Analýze cenového vývoja základných druhov potravín 2/2023“: ○ Cieľom predloženej analýzy je síce zistenie existencie mimoriadnej trhovej situácie s priamym vplyvom na ceny základných potravín na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť základných potravín, ale analýza neberie do úvahy hlavné dôvody rastu cien potravín, ako je narušenie globálnych ponukových reťazcov pandémiou COVID-19 a vojnou Ruska na Ukrajine. Analýza uvádza, že minuloročná potravinová inflácia bola do veľkej miery hnaná najmä zvýšenými cenami u prvovýrobcov (s.16), pričom podľa Zelenej správy (2023), vo vertikále výroby a spotreby potravín sa v roku 2022 všetky súhrnné cenové indexy v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšili. Najvýraznejšie sa medziročne	O	ČA	Text bol upravený.

	zvýšili ceny vstupov do poľnohospodárstva (+ 39,8 %) a ceny poľnohospodárskych výrobkov (+ 36,5 %).			
ŠÚSR	k predkladacej správe V predkladacej správe, v štvrtom odseku odporúčame slová "a od júla spotrebiteľské ceny potravín klesali" nahradiť slovami "a od júla sa tempo rastu cien potravín znižovalo". Odôvodnenie: Od júla 2023 ceny potravín neklesali, znižovalo sa iba tempo rastu cien potravín. Napr. v júni 2023 bol medziročný rast cien potravín na úrovni 19 %, v októbri 2023 to bolo už iba 8,9 %. Ale ceny boli medziročne stále vyššie. Medzimesačne sa ceny znížili v mesiacoch jún – august 2023, v ďalších mesiacoch opätovne medzimesačne rástli.	O	A	Text bol upravený.
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	K „Analýze cenového vývoja základných druhov potravín 2/2023“: Požadujeme upresniť, že priemerná ziskovosť nebola zaznamenaná vo všetkých odvetviach potravinárskeho priemyslu a uviesť explicitne odvetvia potravinárskeho priemyslu, ktorých sa ziskovosť týkala – vid'. str. 16 Pomer zisku pred zdanením k výnosom v najväčších odvetviach potravinárskej výroby za rok 2022. Nie je pravda, že zisková bola výroba potravín a menej ziskový bol maloobchod. Medziročne stúpila ziskovosť v sektore výroby potravín o 3 %, ale v sektore maloobchodu stúpila ziskovosť o 4,5 %. Vid' str. 16 a 17 %. Stúpnutie ziskovosti, čo sa týka najmä odvetví potravinárskeho priemyslu, ktoré sú zamerané na výrobu a spracovanie základných potravín je žiadaným javom. Je nevyhnutný pre prežitie sektoru ako takého. Viac ako 20 rokov je situácia v potravinárskom priemysle ohľadom vytvárania zisku neúnosná a má negatívny dopad na udržanie zamestnanosti, modernizáciu výroby, inovácie a zvyšovanie konkurencieschopnosti.	O	N	Údaje o ziskových prirážkach sú z NBS. Ziskovosť je iný ukazovateľ a údaje sú získané z Finstatu.

	Požadujeme uviesť zdroj, z ktorého sa vychádzalo pri uvedení 44 % potravín z dovozu. Podľa našich prieskumov vykonávaných na pultoch obchodných reťazcov je na trhu SR takmer 60 % potravín z dovozu.	O	A	Text bol upravený.
	Mzdové náklady nie sú jediným nákladom, ktorý ovplyvňuje vstupné náklady na výrobu potravín. Najpodstatnejšou nákladovou položkou sú ceny vstupných potravín a energií. Je neopodstatnené odvolávať sa na mzdy zamestnancov.	O	N	Analýza netvrdí, že sú mzdové náklady jediným nákladom. Tvrdí, že ak by všetky náklady rástli tak ako aj v skutočnosti rástli (náklady na energie, mzdy, atď.), ale zisk by rástol len toľko koľko rástli mzdy, tak by inflácia bola nižšia.
	Požadujeme upraviť. Pomer zisku pred zdanením ku výnosom v Potravinárskej výrobe bol 3 % a v maloobchode s potravinami 4,5 %. Je jednoznačne došlo k navýšeniu do spotrebiteľských cien, ktoré určuje obchod nie výrobca potraviny.	O	N	Z pohľadu inflácie je dôležitá zmena v ziskoch, nie úrovne.
	Miera ziskovosti je dlhoročne mimoriadne vysoká u obchodu a mimoriadne nízka pri výrobcach potravín.	O	N	Tvrdenie nie je pravdivé a ani neprispieva k objasneniu, prečo zrazu inflácia v roku 2022 stúpila

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O - Obyčajná

Z - Zásadná

A – Akceptované

ČA – čiastočne akceptované

N- Neakceptované

